

Лектор курсу:
Контактна інформація
лектора (e-mail):
Сторінка курсу в eLearn:

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фінанси аграрних підприємств»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Економіка підприємств»

Рік навчання 4, семестр 8

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання українська

к.е.н. доц. Чмерук Г.Г.

кафедра фінансів (044) 527-88-90

gchmeruk@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=498>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є оволодіння шляхами розв'язку проблемних питань організації фінансових та інвестиційних операцій, ознайомлення зі специфікою проблем та протиріч функціонування грошових потоків та методами і прийомами роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів виробничо-господарської діяльності, оволодіння практикою організації і управління інвестиційною діяльністю на підприємствах різних форм власності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності в сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук.

загальні компетентності (ЗК): ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу явищ та процесів.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації; СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; СК11*. Здатність приймати раціональні технічні й технологічні рішення, впроваджувати інноваційні розробки у виробництво та обґрунтовувати доцільність їх реалізації, надавати консалтингові послуги з врахуванням соціально важливих засад аграрної сфери.

Програмні результати навчання: ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією; ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Годин (лекції /лаб ораторні, практичні,	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
11 семестр				
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи організації фінансового менеджменту				
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2/2	Знати - концептуальні засади фінансового менеджменту, їх значення та вплив на ефективність діяльності підприємства; - систему управління фінансовим забезпеченням підприємства та її складові елементи; - механізм формування грошових потоків підприємства та напрями їх збалансування у часі; - методи і прийоми управління активами підприємства, джерела та способи фінансування необоротних і оборотних активів; - механізми і способи формування капіталу підприємства, методи оцінки його складових елементів Розрізняти і систематизувати фінансові операції щодо трьох видів діяльності, статутний, резервний та додатковий капітал Вміти - визначати грошові потоки підприємства, оцінювати їх достатність для здійснення операційної і інвестиційної діяльності; оцінювати рівень формування і використання активів підприємства, розробляти систему заходів щодо поліпшення формування і використання необоротних і оборотних активів підприємства; розробляти систему заходів щодо фінансування необоротних і оборотних активів за рахунок власних і позикових джерел засобів; оцінювати вартість капіталу підприємства, проводити розрахунки по оптимізації його структури, визначати середньозважену вартість капіталу; оцінювати ефективність пропонуваніх інвестиційних проектів і можливості їх фінансування за рахунок різних джерел фінансових ресурсів; оцінювати фінансові ризики підприємства та розробляти систему заходів щодо їх зменшення; аналізувати фінансові звіти на підприємстві; здійснювати фінансове прогнозування і планування на підприємстві. Розуміти показники основних фінансових звітів, вміння оцінювати стан досліджуваного підприємства та прийняття конструктивних рішень поняття	Розгляд тестів Бізнес кейс	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 2. Аналіз фінансової звітності підприємства	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 4. Управління прибутком	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 балів Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 5. Управління активами підприємства	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 6. Управління капіталом	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 7. Управління вартістю бізнесу	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-3 бали Виконання практичного завдання – 4 бали
Тема 8. Інтелектуальні інформаційні технології як сучасний інструмент обробки задач в фінансовій діяльності	2/2		Розгляд тестів Доповідь з презентацією	Тести-3 бали Доповідь - 4 бали
Тема 9. Технологічні інновації у фінансовому менеджменті	2/2		Розгляд тестів Доповідь з презентацією Ессе	Тести-3 бали Доповідь - 4 бали
Тема 10. Цифрові фінанси, їх роль і місце у фінансовому	2/2		Дискусія в кембриджському форматі	Участь в дискусії – 7 балів

менеджменті		приховані джерела фінансування Аналізувати структуру розділів Балансу, стан прозорості та достовірності відображення внутрішніх джерел фінансування. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку		
			Виконання модульного тесту в elearn	30
Всього за змістовним модулем 1				100
Змістовий модуль 2. Наукові та теоретичні основи інвестування				
Тема 11. Концептуальні основи інвестиційного менеджменту	2/2	Знати - інструментарій інвестиційного менеджменту для аналізу і оцінки діяльності підприємства; інструментарій інвестиційного менеджменту для оцінки інвестиційних ресурсів підприємства та реалізовувати ці інструменти; теоретичні аспекти формування інвестиційного портфелю підприємства Розрізняти реальні та фінансові інвестиції, різні види цінних паперів Вміти - Вміти управляти реальними інвестиціями підприємства та створювати інвестиційні проекти для підприємства; формувати програму реальних інвестицій підприємства; керувати інвестиційним проектом та прогнозувати інвестиційні ризики; залучати інвестиційні ресурси для інноваційного розвитку підприємства; оцінювати фінансові інструменти досліджуваної організації та управляти ними Розуміти правила прийняття інвестиційних рішень та застосовувати різні методи прийняття рішень Аналізувати дані щодо інвестиційної діяльності організації та вміти формувати її характеристику. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-4 бали Виконання практичного завдання – 6 балів
Тема 12. Управління вибором інвестиційних проектів і формуванням програми реальних інвестицій	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-4 бали Виконання практичного завдання – 6 балів
Тема 13. Управління фінансовими інвестиціями	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-4 бали Виконання практичного завдання – 6 балів
Тема 14. Інвестування в інноваційні проекти та стартапи	2/2		Розгляд тестів Розв'язок задач Індивідуальна аналітично-розрахункова робота	Тести-4 бали Виконання практичного завдання – 6 балів
Тема 15. Формування інвестиційного портфеля підприємства	2/2		Ділова гра	Участь в діловій грі - 30 балів
			Виконання модульного тесту в	30
Всього за змістовним модулем 2				100
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4697>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

Рекомендовані джерела інформації

1. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: ТОВ «Задруга». 2012. 516с.
2. Давиденко Н.М. Буряк А.В. Фінансовий менеджмент: методичні вказівки. Київ: НУБіП. 2021. с.124
3. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія/ за заг. ред. д.е.н., професора Витвицької О.Д. Київ: ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. 450 с.
4. Управління комерціалізацією інноваційної продукції аграрного сектору. Монографія. Витвицька О.Д., Коробка В.М..«Компрінт». 2016. 215с.
5. Інноваційно-інвестиційні процеси в аграрному секторі: нормативний аналіз та економетричні методи дослідження впливу на суспільний добробут: Монографія / Витвицька О.Д., Скрипниченко В.А., Семенов В.В., Куласць М.М. К.: ННЦ ІАЕ, 2009. 290с.
6. Витвицька О.Д. Буряк А.В. НМК з дисципліни «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», К. НУБіП України, 2023.
7. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія/ за заг. ред. д.е.н., професора Витвицької О.Д. Київ: ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. 450 с.
8. Управління комерціалізацією інноваційної продукції аграрного сектору. Монографія. Витвицька О.Д., Коробка В.М..«Компрінт». 2016. 215с.
9. Фінансовий менеджмент. Васьківська К. В., Сич О. А. Навчальний посібник. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
10. Фінансовий менеджмент. Методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. І.Г. Ганечко, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. К. : Київ. нац. торг.– екон. ун–т, 2015. 244 с.
11. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: ТОВ «За друга». 2012. 516с.

12. Давиденко Н.М., Скрипник Г.О., Буряк А.В. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 388с.
13. Інвестиційний менеджмент. Школа І.М., Вдовічен А.А., Верстяк О.М. Навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ. 368 с.
14. Інноваційно-інвестиційні процеси в аграрному секторі: нормативний аналіз та економетричні методи дослідження впливу на суспільний добробут: Монографія / Витвицька О.Д., Скрипниченко В.А., Семенов В.В., Куласць М.М. К.: ННЦ ІАЕ, 2009. 290с.
15. Безкровний М.Ф. Основи аграрного консалтингу. Підручник К. : Ліра. 2014. 260 с.
16. Про інноваційну діяльність. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
17. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
18. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18.09.1991 № 1560–ХІІ (зі змін. та допов.) : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
19. Буряк А.В. Дем'яненко І.В. Управління грошовими потоками: сегмент фінансової політики аграрних підприємств. Економічний форум. 2019. №4. ЛНТУ. С. 103-108
20. Буряк А.В. Структура джерел формування капіталу суб'єктів господарювання. Формування ринкових відносин в Україні. 2013. Вип.4 С.105- 109
21. Буряк А.В., Дем'яненко І.В., Бойко С.В. Корпоративне бюджетування податків аграрними та переробними підприємствами. Агросвіт. № 15 -16. 2022. С. 33-39.
22. Буряк А.В. Фінансовий механізм інтегрованих аграрних підприємств: теоретичний аспект. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу - Бердянський університет менеджменту і бізнесу. 2017. №1 (37) С. 93-97
23. Віннікова І.І., Марчук С.В. Особливості розвитку ринку консалтингових послуг в Україні. Молодий вчений. 2016. № 7 (34). С. 16-21.
24. Гернего Ю.О. Перспективи розвитку фінансового консалтингу в Україні. Ефективна економіка.2019. №11.
25. Голуб Р., Корнієнко О. Послуги фінансового консалтингу в Україні як інструмент підвищення ефективності фінансового управління. РОЗВИТОК БАНКІВСЬКИХ СИСТЕМ СВІТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ:
26. матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси: Навчально-наукове відділення ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 136-139с.
27. Гончарова В. Г. Консалтинг як когнітивна модель бізнес-аналітики для формування інтелектуально-інноваційного простору суб'єктів господарювання. Економіка та держава. 2020. № 7. С. 105–109.
28. Левковець О. М. Інвестиційний бізнес-консалтинг: зміст, технології, потенціал. Економічна теорія та право. 2019. № 4 (39). С. 65-82.
29. Нечипорук Л.В. Роль та практичні аспекти фінансового консалтингу. Publishing House “Baltija Publishing”, 2021
30. Павликівська О., Плекан У. Фінансовий консалтинг: тенденції та особливості розвитку в Україні. Галицький економічний вісник. 2020. № 5 (66).
31. Сич О. А., Калічак. І. І. Дискримінантний аналіз і його застосування в прогнозуванні банкрутства підприємства. Молодий вчений. 2017. №2. С 333–
32. 339. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/2/78.pdf>
33. Davydenko N., Buriak A., Demyanenko I. [Investment attractiveness of agricultural sector of Ukrainian region in modern conditions of social and economic development](https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-106-110) Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol. 4, No. 1. P. 106-110. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-106-110>
34. Davydenko N., Buriak A., Titenko Z. [Financial support for the development of innovation activities.](https://doi.org/10.13165/IE-19-13-2-06) Intellectual Economics. 2019. 13 (2), 144 – 151 DOI:10.13165/IE-19-13-2-06

<https://repository.mruni.eu/bitstream/handle/007/16148/5298-12037-1-SM.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

35. N. Davidenko, A. Buriak, Z. Titenko, N. Mrachkovska Modeling the investment attractiveness of agricultural enterprises in different regions. *Global Journal of Environmental Science and Management*, 2020, (Specialissue)
36. Davydenko N., Buriak A., Titenko Z., Polova O. The impact of climate change on the investment attractiveness of agricultural enterprises. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*, 2021, <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/915/1/012016/pdf> doi:10.1088/1755-1315/915/1/012016

Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
5. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
9. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
11. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
12. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=498>